

Afgekeurde karkassen voor menselijke consumptie

Runderkarkassen worden gekeurd voordat zij in de voedselketen gebracht mogen worden. De bedoeling van deze keuring is de consument te beschermen voor vlees dat abnormaliteiten vertoont, dat besmet is met ziekteverwekkers of dat residuen van diergeneesmiddelen of andere schadelijke stoffen bevat.

TEKST GUY NANTIER

Vanwege een slechte werking bij de middelgrote slachthuizen in Noord-Nederland (schending van de regelgeving rondom dierenwelzijn, het slachten van zieke dieren en fraude), ligt er een plan van Nederlands landbouwminister Carola Schouten om karkassen die afgekeurd worden voor menselijke consumptie, te kleuren, zodat er geen fraude mee kan geschieden.

Tweetraps-controlesysteem

In Nederland zijn er zo'n 179 roodvleesslachthuizen. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) is veelal met meerdere dierenartsen permanent aanwezig bij 23 onder hen, die samen 90 procent van de totale roodvleesproductie in Nederland slachten. Zo mag een dier pas worden geslacht als een dierenarts van de NVWA het dier levend heeft gekeurd. Dit is de zogenaamde antemortem-keuring (AM). Voor elk gezond dier geeft de keuringsarts een slachtvergunning af.

Daarnaast zijn op elk bedrijf rond het slachtproces officiële dierenartsassistenten van KDS aanwezig om keuringen post mortem onder verantwoordelijkheid van de NVWA uit te voeren. KDS staat voor BV Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector en is een private organisatie. De dierenartsassistenten van KDS controleren de karkassen op pathologische afwijkingen (dierziektes) en op hygiëne (bacteriën die een potentiële bedreiging zijn voor de volksgezondheid). Alleen bij een noodslachting doet de NVWA zelf de keuringen.

De harde Nederlandse cijfers

De NVWA geeft aan dat er in 2018 587.363 runderen werden geslacht. Hiervan werden 10.888 runderen afgekeurd (1,85% van het totaal). In 2019 zijn 8977 runderen afgekeurd (1,92% van in totaal 467.188 geslacht). Lex Benden, woordvoerder van de NVWA: 'De redenen van afkeuring zijn niet opgenomen in ons databestand, dus een specificatie is niet mogelijk. De voornaamste reden van afkeuring is een gegeneraliseerd ziektebeeld.'

In het geval van een gegeneraliseerde ziekte is de bestemming Rendac (destructie), maar als er geen sprake

is van een op mens of dier overdraagbare ziekte, dan kan het vlees op basis van art. 18 lid 1 (Verordening 1069/2009) voor het voeren van dieren worden aangevend. Benden: 'Controle of het afgekeurde runderkarkas wel degelijk naar Rendac is gegaan, gebeurt aan de hand van de kilogrammen vermeld op de ophaaldocumenten van Rendac.'

Slechts 0,3 procent afgekeurd

In België voert het federaal voedselagentschap FAVV de keuringen uit bij runderen die ter slachting worden aangeboden. Deze keuringen gebeuren ook hier zowel bij levende dieren vóór slachting als op de karkassen van deze runderen na de slachting. In beide gevallen keuren dierenartsen.

Hélène Bonte, woordvoerder van het FAVV: 'In 2018 heeft het FAVV 539.721 karkassen gekeurd. Daarvan werden 1901 karkassen definitief afgekeurd (0,3%) voor menselijke consumptie. De belangrijkste redenen voor afkeuring waren: gestorven dieren (dood aangevoerd), gegeneraliseerde ziekten (van buikvliesontsteking tot tuberculose), sterk vermagerde dieren en vaststelling van potentiële risico's voor mens en dier (zoals salmonella of lintwormen).'

Petfood of niet?

Wanneer karkassen worden afgekeurd, worden ze ingedeeld in drie categorieën. Deze indeling gebeurt conform de Europese verordening 1069/2009. Onder categorie 1 vallen de karkassen die het meeste risico bevatten en als bestemming enkel het destructiebedrijf hebben. Onder categorie 3 vallen karkassen die niet meer voor menselijke consumptie bestemd zijn, maar die wel nog gebruikt kunnen worden voor petfood of diervoeding. Zo zal een karkas dat een verboden stof of hormoon bevat naar categorie 1 gaan. Hélène Bonte: 'Het FAVV ziet hier streng op toe. Dierenartsen en inspecteurs gaan na of de karkassen in de juiste categorie zijn ingedeeld én of de afgekeurde karkassen door de bevoegde organisatie worden opgehaald.'

Runderslachten en afgekeurde karkassen in 2018

In Nederland werden in 2018 zo'n 587.363 runderen geslacht. 10.888 karkassen werden afgekeurd voor menselijke consumptie. In België waren er 539.721 runderslachten en 1901 afgekeurde karkassen.

NEDERLAND

slachten
587.363

BELGIË

slachten
539.721

afgekeurd

10.888
=
1,85%

afgekeurd

1.901
=
0,30%